

Există expresii și formule care își capătă cumva o celebritate și intră în limbajul public, după care aproape nimeni nu mai pierde vremea să identifice cu precizie apariția și contextul lor. Arheologia conceptuală, dacă ne este permis acest termen poate cam prea pompos, are un rol important nu doar pentru o mai bună clarificare a noțiunilor, deși știm foarte bine, de la Confucius încoace cel puțin, că acela care controlează limbajul controlează lumea. Nu e în discuție doar asta, deși ar fi oricum suficient. Istoria cuvintelor, când este bine realizată, ne dezvăluie o lume, un univers specific pe care timpul l-a sublimat în formule sintetice, indiferent de încărcătura lor pozitivă sau negativă.

Un astfel de concept, recent ca vârstă, dar totuși important, îl reprezintă acela de “stat profund”. Folosit din ce în ce mai frecvent, diseminat cu entuziasm de jurnaliști, analiști sau oameni politici, termenul a dobândit destul de rapid statutul de clasic. Povestea acestui concept a fost scrisă de Peter Dale Scott într-o carte, [Statul profund în America](#), devenită, la scurtă vreme de la apariție, de neînlocuit în analizele politice privind “elitele și puterea”. Dar cartea nu se adresează nici pe departe doar specialiștilor, deși este scrisă cu toată seriozitatea, ușurința și anvergura unui profesor universitar (Scurtă precizare importantă: autorul nu face parte din ceea ce în derâdere și cu dispreț este catalogat drept “teoretician al conspirațiilor”, ci este un profesor universitar foarte respectabil la Berkeley). Poate așa se explică și de ce cartea s-a bucurat de un succes de public semnificativ.

Revenind la “statul profund”, el este alcătuit din “instituții publice structurate, însă aflate în afara oricărui control democratic” și care dețin de facto puterea în societate, asupra căreia își exercită o presiune din ce în ce mai totalitară. Exemplele oferite de Scott nu sunt chiar surprinzătoare: serviciile secrete, agențiile de reglementare, banca centrală. În teorie există numeroase “pârghii de control” (comisiile parlamentare, de pildă) pentru aceste birocrații atotstăpânitoare, dar în practică ceea ce au reușit să realizeze, în ultimii 50 de ani, corifeii statului profund a fost să anihileze gradual orice posibilitate legală de verificare. De asemenea, potrivit autorului canadian, aceste instituții nu se află exclusiv în sfera publică, ci există o interdependență și un schimb de linii frecvent între anumite corporații și diverse structuri ale

statului, ceea ce face oarecum caducă folosirea instrumentelor clasice de analiză politică.

De pildă, în alianța binecunoscută de acum a bancherilor și Trezoreriei americane, stânga socialistă va denunța liberalismul și politicile orientate spre piață, în timp ce dreapta mioapă va accentua diverși indicatori statistici sau va elogia tehnocrația, în funcție de coloratura superficială a administrației. Ceea ce demonstrează, printre altele, cartea lui Peter Dale Scott este inutilitatea distincției tradiționale stânga/dreapta în analiza regimurilor politice contemporane. Și asta deoarece guvernele nu mai sunt deloc reprezentative (e o chestiune interesantă de discutat, dacă au fost vreodată, în epoca modernă), ci s-au transformat în case de avocatură ale unor structuri oculte.

După cum se poate lesne intui, problema cea mai vizibilă a “statului profund” nu rezidă în ieșirea din legitimitatea politică, aceasta fiind mai degrabă cauza, cât în erodarea accentuată și, în final, pulverizarea oricărei tradiții democratice sau liberale (înțeleasă ca o colecție drepturi constituționale inviolabile). Militarizarea agențiilor interne de aplicare a legii, restricțiile impuse asupra drepturilor fundamentale ale indivizilor, sunt doar câteva dintre cele mai deranjante consecințe ale influenței “statului profund” în viața de zi cu zi.

Un exemplu edificator pentru a înțelege cum a fost uzurpată puterea legitimă, iar americanul obișnuit s-a transformat în inamic al statului (profund) este proiectul Continuitatea în Guvernare. Această inițiativă, intitulată și Proiectul Ziua Judecății, detalia un scenariu de criză, după decapitarea guvernului SUA, în cazul unui atac nuclear. Marea găselniță a structurilor oculte a fost de a păstra aproape nealterat scenariul, cu singura modificare a condiției de bază. Sau mai precis a unor completări. Proiectul devenea activ nu doar în cazul unui atac nuclear, ci și în cazul , de pildă, al unui atac terorist, cum a fost cel de la 11 septembrie. Iar pachetul de măsuri intrate în vigoare, fără niciun fel de consultare publică, a prevăzut: supravegherea fără mandat (confirmată de Edward Snowden, dar nu doar de el), detenția fără mandat (inclusiv habeas corpus), militarizarea internă și restrângerea legilor posse comitatus, care restricționează folosirea armatei împotriva civililor americani.

În pofida unui specific indelebil nord-american, cartea lui Peter Dale Scott nu are cum să nu îl atragă și pe cititorul român, chiar și făcând abstracție de hărmălaia obositoare a satului global. Dezvăluirile din presa ultimelor luni au revelat suficient de convingător, în opinia noastră, un scenariu cvasiidentificat de acaparare a puterii de către structurile oculte. În povestea românească, blindajul legal l-a constituit includerea în secret a corupției în lista de amenințări la adresa siguranței naționale. Iar de aici drumul a fost pavat cu rele intenții și multe victime colaterale, prinse în meandrele concretului legalist. După mai bine de zece ani de asalt al statului profund, lumea s-a obișnuit cu ascultări neîntrerupte (o știre de săptămâna trecută ne informa că într-un

Statul Profund în America și România

Scris de Ninel Ganea
Joi, 18 Mai 2017 08:29

obscur oraș moldovean cu 5000 de locuitori au fost peste 250 de interceptări), cu multe arestări preventive și o dezgustătoare manipulare mediatică.

Astfel, putem spune că visul secular al sincroniștilor români a devenit realitatea: România este egala SUA în edificarea unui “stat profund” atot supraveghetor.